

Gizemli para girişinde rekor rakam 4.8 milyar dolar

Türkiye'ye, Temmuz ayında 4.8 milyar dolarlık gizemli para girdi. Bu rakam gizemli para girişinin en çok olduğu 2011 yılındaki 9.4 milyarlık rakamın yarısından fazla

RECEP ERÇİN

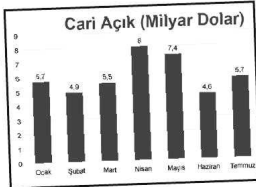
T.C. Merkez Bankası 2013 Temmuz ödemeler dengesi verilerini açıkladı. Türkiye ekonomisi Temmuz'da 5 milyar 788 milyon dolar cari açık verdi. Ocak-Temmuz dönemindeki toplam cari açık rakamı da böylece 42 milyar 99 milyon dolara ulaştı. Geçen yılın aynı dönemindeki cari açık rakamı 34 milyar 95 milyon dolardı. Böylece cari açık geçen yıla kıyasla yüzde 23 arttı.

En yüksek rakam

Ödemeler dengesi verilerinde dikkat çeken gelişme ise gizemli para giriş çıkışının izlendiği net hata ve noksan kaleminde görüldü. Temmuz ayında Türkiye'ye 4 milyar 801 milyon dolar gizemli para girişi oldu. Bu rakam gizemli para girişinin en çok olduğu 2011 yılı toplamındaki 9 milyar 433 milyon dolarlık rakamın yarısını aştı.

2013'ün ilk 7 aylık döneminde oluşan gizemli para girişi sadece 182 milyon dolar. Rakamın az olmasının nedeni Şubat, Mart, Nisan ve Haziran aylarında toplam 7.4 milyar dolar para çıkışı yaşanmış olması. Ocak ve Mayıs'ta ise toplam 2.8 milyar dolar para girişi görüldü. 2012'nin ilk 7 ayında da 1.2 milyar dolara yakın gizemli para girişi olurken geçen yılın toplamında bu rakam 778 milyon dolarda dengelenmişti.

2008'den bu yana bakıldığında Temmuz 2013'te oluşan 4.8 milyar dolarlık rakam aylık bazdaki en yüksek gizemli para girişi. Buna en yakın rakam ise 3 milyar 573 milyon dolarla 2011'in Mayıs ayında oluşmuş.

On yıl da 25.2 milyar \$

Net hata noksan kaleminde oluşan rakamları 2003 yılından bu yana incelediğimizde de 2006 yılındaki 228 milyon dolarlık para çıkışı dışında her yıl net hata noksan kalemi fazla vermiş.

2013'ün ilk 7 ayında oluşan gizemli para girişiyle beraber 2003'ten bu yana toplam 25 milyar 266 milyon dolarlık gizemli para girişi olmuş.

Rezervler eridi

Öte yandan Temmuz ayındaki 5.7 milyar dolarlık cari açığın 1.7 milyar doları Mayıs ve Haziran'da olduğu gibi resmi rezervlerden karşılandı. Yedi aylık dönemde ise resmi rezervlerde 4.7 milyarlık artış oldu. Geçen yıl aynı dönemde rezervlerdeki artış ise 8.8 milyar dolar olarak gerçekleşmişti.

Devlet iç borçlanma senetlerinde de Temmuz ayında 2.5 mil-

yar dolarlık net satım yapılmış. Yani yabancılar Türkiye'nin borç senetlerini ellerinden çıkarmış. Diğer yandan 7 aylık dönemde ise devlet iç borçlanma senetlerinde 4.4 milyar dolarlık net alım yapılmış.

Bankalar yurtdışından borçlandı

Ocak-Temmuz döneminde bankacılık sektörünün net kredi kullanımı geçen yıl 3.3 milyar dolarken bu yılın aynı döneminde 11 milyar doları aşmış durumda. Yani bankalar yurt dışından geçen yılın 3 katı borçlanmış.

Prof. Oğuz Oyan:
Merkez Bankası açıklasın

Temmuz ayında görülen rekor düzeydeki gizemli para girişine ilişkin bilgi veren CHP Milletvekili Prof. Dr. Oğuz Oyan, Merkez Bankası'nın buna ilişkin bir açıklama yapması gerektiğini söyledi.

Açıklanan bu yüksek düzeydeki rakamların daha sonra yavaş yavaş revize edildiğine dikkat çeken Oyan, "Türkiye çok büyük miktarlarda cari açık veriyor. Bu açığı finanse etmek için bir yerlerden para girişi oluyor. Fakat, Merkez Bankası'nın brüt rezervleri dahi Türkiye'nin toplam kısa vadeli dış borcu ve cari açığını ödemeye yetmiyor. Bu durum da ekonominin kırılganlığını artırıyor. Ben önümüzdeki süreçte Türkiye'yi derin bir mali krizin beklediğini düşünüyorum" dedi. Bir dönem Merkez Bankası'nda da çalışmış Radikal yazarı iktisatçı Uğur Gürses de, gizemli para girişindeki 4.8 milyar dolarlık rakamın yaklaşık 2 milyar dolarının yükselen altın fiyatları nedeniyle altın yeniden değerlendirilmesinden kaynaklanmış olabileceğini ifade etti.

